İŞKUR

2019

IĞDIR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

IĞDIR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

IĞDIR İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazarlar

Suat ÖZBEY

İş ve Meslek Danışmanı

Turan ÖZBAY

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Iğdır İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Enver ÜNLÜ
Iğdır Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve aktif işgücü piyasası programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Iğdır'da ise bu kapsamda planlanan 104 işletmeden veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Araştırma Raporu", hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde Kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Halis ERDOĞAN
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 12
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 12
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 14
Mevcut İstihdam 25
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 37
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 42
SONUÇ 46
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 50

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 10
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 14
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 19
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 23
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 24
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 25
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 26
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 29
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 34
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 34
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 35
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 35
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 36
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 37
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 39
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 41
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 42
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 43
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 43
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 44

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 11
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 15
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 16
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 17
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 17
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı 18
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 20
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 21
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 22
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 24
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 27
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 28
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 30
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 33
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 38
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 40
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 44
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 45

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Iğdır İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 104 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 4 bin 191 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 311 çalışan erkeklerden, 881 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Iğdır ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet ve Satış Elemanları Mesleklerdir.

Iğdır ilinde açık iş oranı yüzde 0,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Iğdır ili açık iş oranı bakımından 1,1 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,6 ile İmalat sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 6 kişilik açık iş mevcuttur. Iğdır ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Profesyonel Meslek Mensuplarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 52,9'u için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada ile Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Tır-Çekici Şoförü mesleği takip etmektedir. Eleman

teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işverenlerin yüzde 35,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 iken bu oran Iğdır ilinde ise yüzde 13,7'dir.

Iğdır ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 62,8'i, İŞKUR'un İşbaşı Eğitim Programı konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 33,3'ü teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 20,6'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Iğdır Bilgi ve İletişim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri,ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Iğdır İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Iğdır işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Iğdır İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşyeri Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Iğdır ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Iğdır ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi çevrimiçi olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

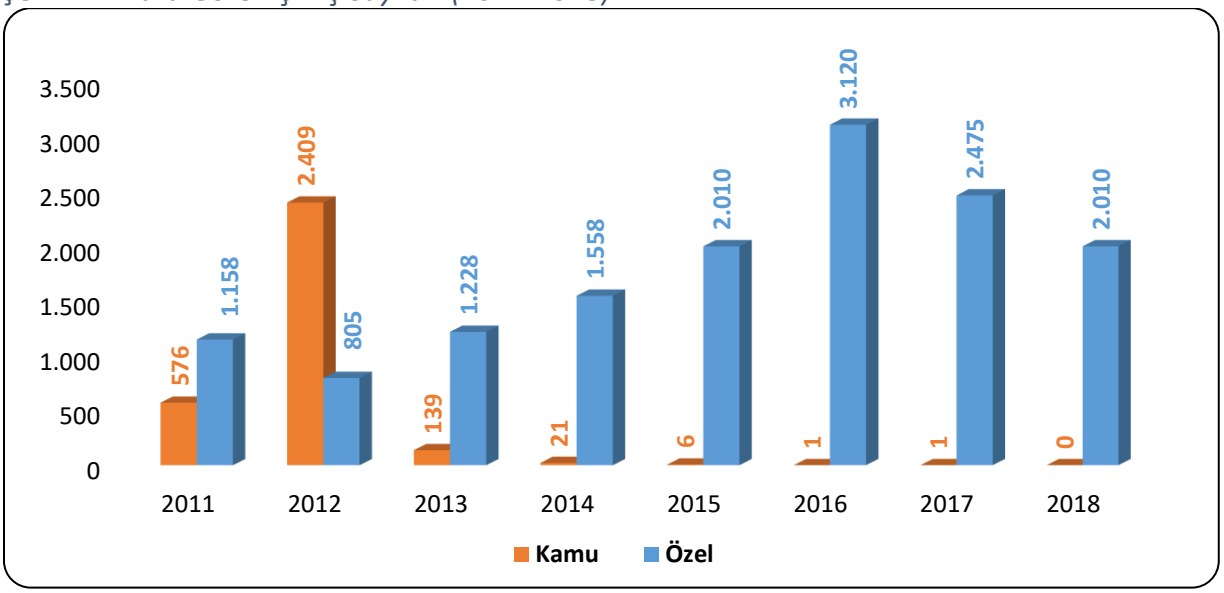

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 1.734 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 2 bin 10 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2013 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 54,8 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Kesimci (Konfeksiyon)	256
Satış Danışmanı / Uzmanı	177
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	114
Garson (Servis Elemanı)	96
Büro İşçisi	83
Ön Muhasebeci	70
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	67
Konfeksiyon İşçisi	63
Aşçı Yardımcısı	58
Beden İşçisi (Genel)	57

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 2018 yılında 2 bin 10 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 256 açık iş ile Kesimci (Konfeksiyon) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 12,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı / Uzmanı, Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci, Garson (Servis Elemanı), Büro İşçisi, Ön Muhasebeci, Perakende Satış Elemanı (Gıda), Konfeksiyon İşçisi, Aşçı Yardımcısı ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

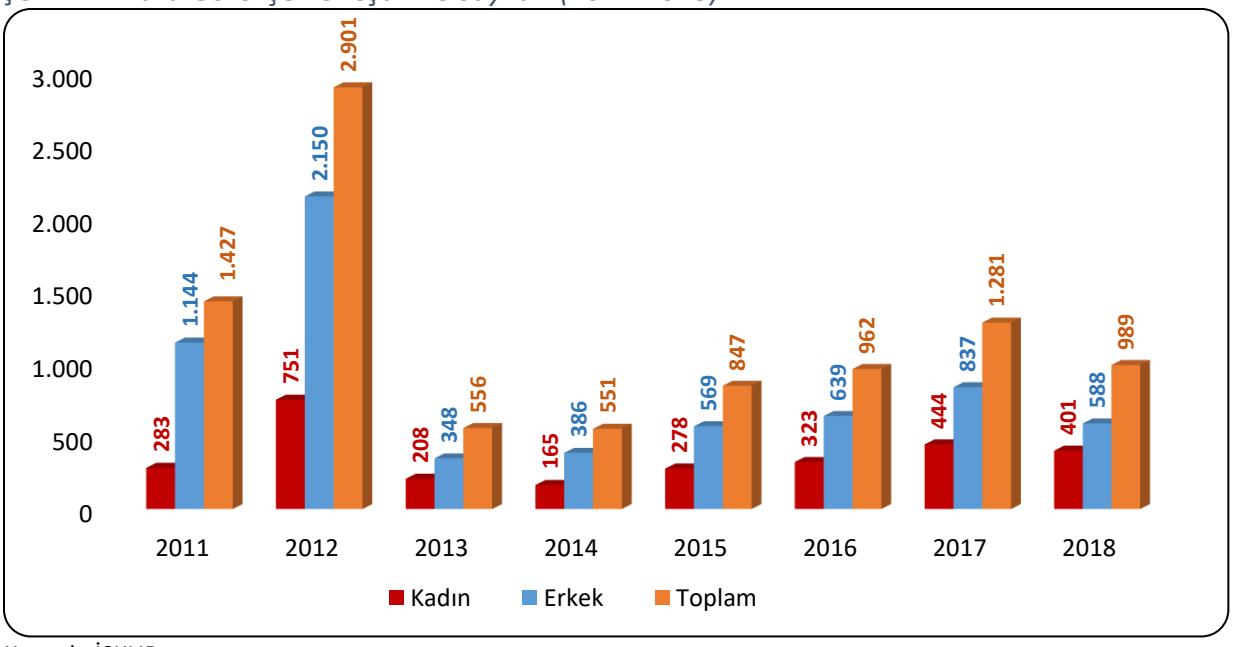

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1.427 olan Iğdır ilinde işe yerleştirilenlerin 1.144'ü erkek, geri kalan 283 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2012 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 2 bin 901 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 40,5'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 401 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Satış Danışmanı / Uzmanı	68	37	105
Büro İşçisi	46	31	77
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	31	33	64
Kesimci (Konfeksiyon)	33	26	59
Aşçı Yardımcısı	17	35	52
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	18	17	35
Ön Muhasebeci	17	17	34
Kalite Kontrolcü-Tekstil	4	25	29
Garson (Servis Elemanı)	18	10	28
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	12	14	26

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 105 kişilik işe yerleştirmeyle Satış Danışmanı / Uzmanı mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 10,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro İşçisi ve Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Satış Danışmanı / Uzmanı ve Büro İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Satış Danışmanı / Uzmanı ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

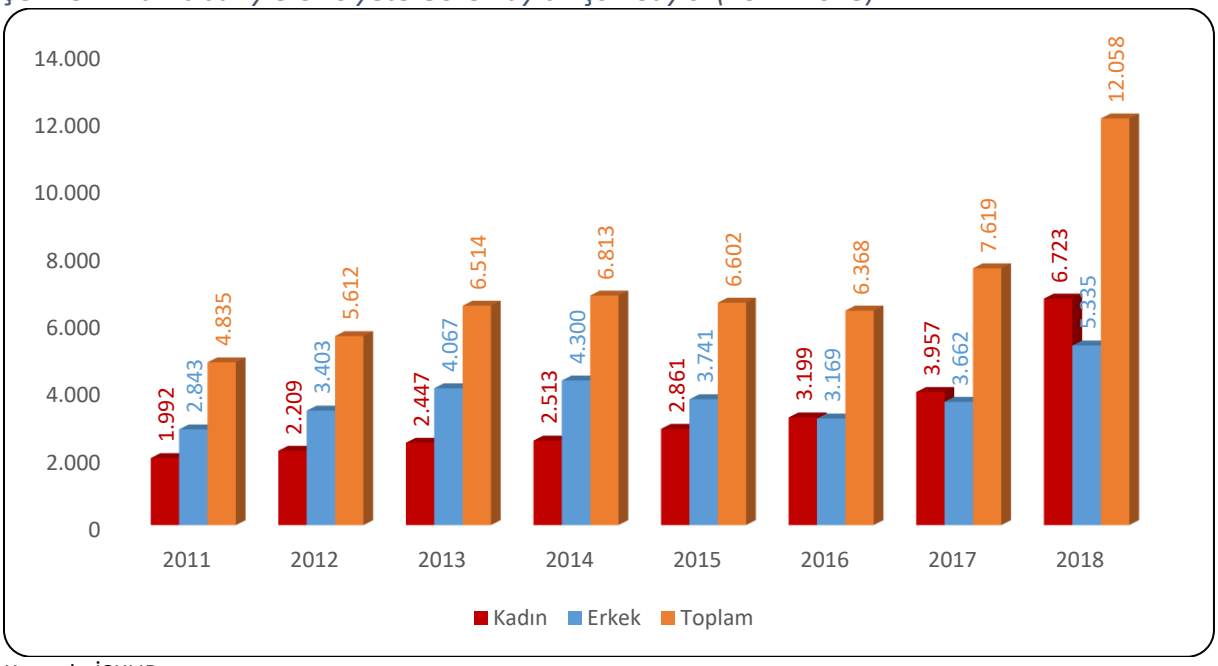

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Iğdır ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 835 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 2 bin 843'ü erkek, 1.992'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 12 bin 58 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Iğdır'da 1.992 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 6 bin 723'e yükselmiştir. Bu artışta ilimizde açılmış olan tekstil fabrikalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Aynı zamanda İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Iğdır ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Iğdır ilinde Kuruma kayıtlı 5 bin 287 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Iğdır ilindeki toplam kayıtlı işsiz

sayısının %43,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı / Uzmanı ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi, Büro Memuru, Satış Danışmanı / Uzmanı, Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Büro İşçisi gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	7	68	37	105
2012	12	170	85	255
2013	22	263	252	515
2014	41	297	361	658
2015	60	461	403	864
2016	40	618	145	763
2017	55	855	225	1.080
2018	58	981	217	1.198

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları yıllar ile dalgalı bir seyir izlerken 2015 yılında ciddi bir artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 58 mesleki eğitim kursuna 1.198 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 217'si erkek, 981'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında

kursiyerlerin yüzde 82'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Kesimci (Konfeksiyon)	Kesimci (Konfeksiyon)	Kesimci (Konfeksiyon)
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Elektrik Tesisatçısı (Bina)	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Pasta Yapım ve Sunum Elemanı	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	Pasta Yapım ve Sunum Elemanı
Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci	Garson (Servis Elemanı)	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Çocuk Giyim Modelisti	El ve Makine Dikişçisi (Genel)
Takı İmalatçısı	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Takı İmalatçısı
Elektrik Tesisatçısı (Bina)	Ön Muhasebeci	Trikotajcı/Endüstriyel Örmeci
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	El Nakışçısı
El Nakışçısı	Organik Tarım Ürünler Üreticisi	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Ön Muhasebeci	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Şiş Ve Tığ Örgücü

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Kesimci (Konfeksiyon), Yöresel Kilim Dokuyucu ve Pasta Yapım ve Sunum Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Kesimci (Konfeksiyon), Yöresel Kilim Dokuyucu ve Pasta Yapım ve Sunum Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Kesimci (Konfeksiyon) ve Elektrik Tesisatçısı (Bina), Trikotajcı/ Endüstriyel Örmeci ile Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	1	0	5	5
2012	16	2	16	18
2013	83	48	52	100
2014	133	65	86	151
2015	526	324	292	616
2016	527	278	339	617
2017	662	492	513	1.005
2018	486	410	466	876

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının

temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Yıllar itibariyle 2017 yılı en fazla kurs düzenlenen ve en fazla katılımcının faydalandığı yıldır. 2018 yılında 486 program düzenlenmiş olup toplam 876 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 46,8'i kadınlardan, yüzde 53,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Aşçı Yardımcısı
Büro İşçisi	Büro İşçisi	Büro İşçisi
Aşçı Yardımcısı	Reyon Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci	Ön Muhasebeci	Sekreter
Reyon Görevlisi	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Ön Muhasebeci
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Pazarlamacı	Reyon Görevlisi
Sekreter	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)	Peynir İmal İşçisi	Model Makineci (Dokuma Hazır Giyim Ve Ev Tekstili)
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Hamurkar	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Iğdır ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Satış Danışmanı / Uzmanı ve Büro İşçisi meslekleri düzenlenmiştir. Büro işçisi mesleği hem kadın hem de erkek katılımcılar için en fazla düzenlenen meslek olarak ön plana çıkmaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	12	118	182	300

2012	12	135	143	278
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	1	8	21	29
2016	5	73	66	139
2017	5	52	69	121
2018	6	51	67	118

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 6 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2018 yılında 51'i kadın, 67'si erkek olmak üzere toplam 118 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

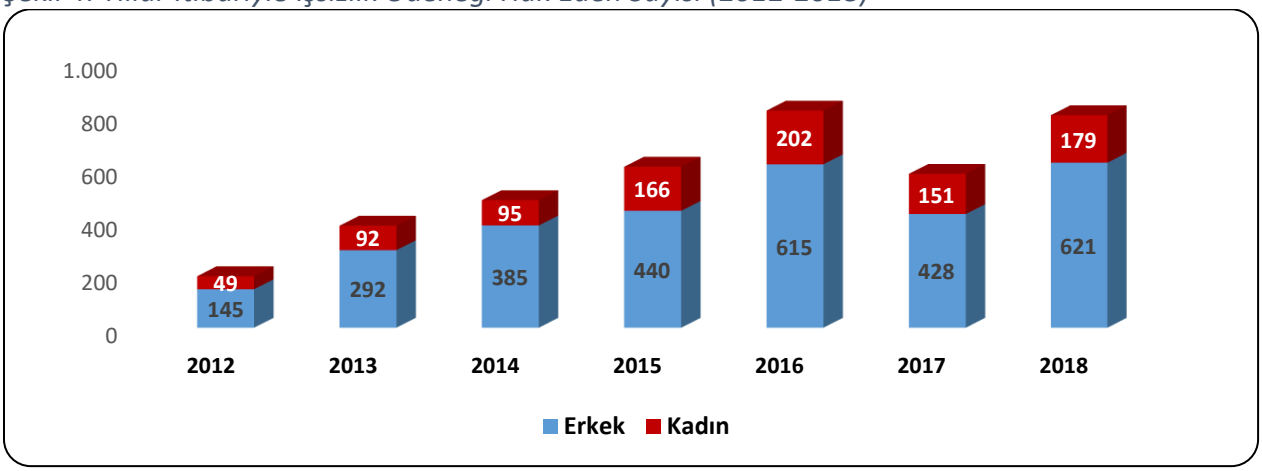

Kaynak: İŞKUR

Iğdır ilinde 2018 yılında yüzde 22,4'ü kadın olmak üzere 800 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşletmeler ve Mevcut İstihdam bölümünde Iğdır ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Iğdır ilinde 104 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 4 bin 191 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Iğdır ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Iğdır ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Ulaştırma ve depolama	38
Toptan ve perakende ticaret	18
İmalat	13
İnşaat	10
Eğitim	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2
Bilgi ve iletişim	2
Genel Toplam	**104**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde Ulaştırma ve Depolama sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Iğdır ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 36,3'ü Ulaştırma ve Depolama sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 6,2 seviyesindedir. Bu durumda Iğdır ilinde Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründen sonra en fazla sayıda işletme

Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 30,5 iken Iğdır ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün payı yüzde 17,7 düzeyindedir. Iğdır ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası Ulaştırma ve Depolama ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri Bilgi ve iletişim ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Iğdır ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

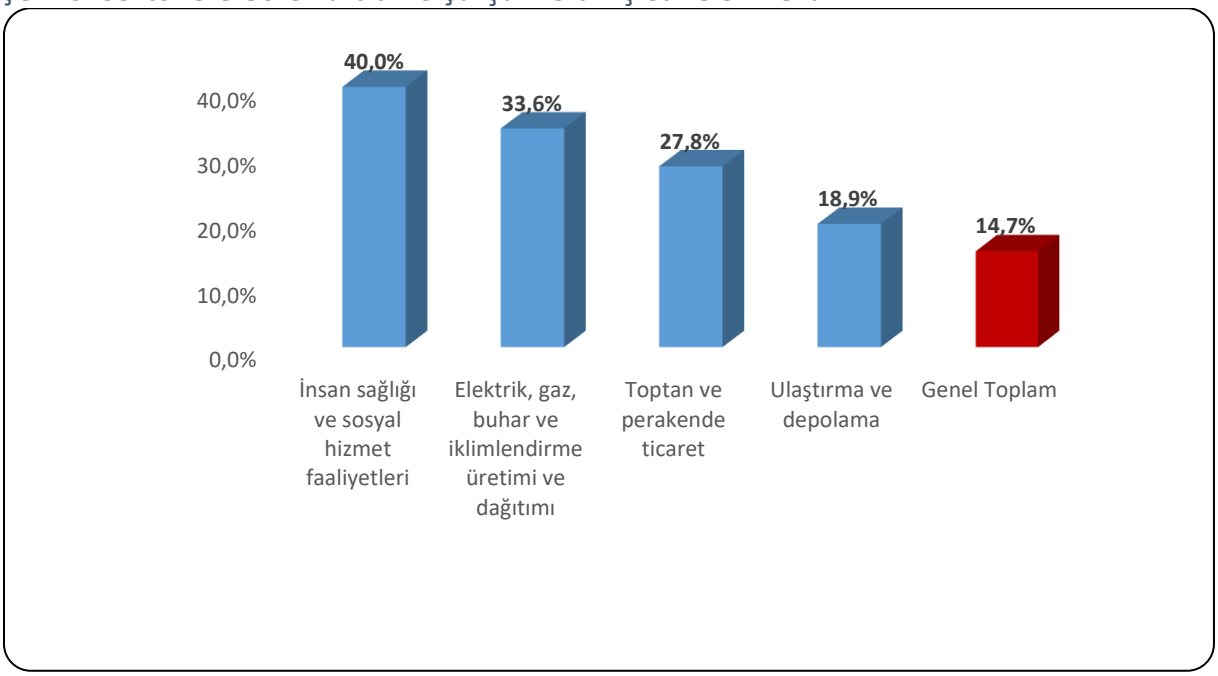

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 14,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 33,6 ’sında part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 27,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 40’ında part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

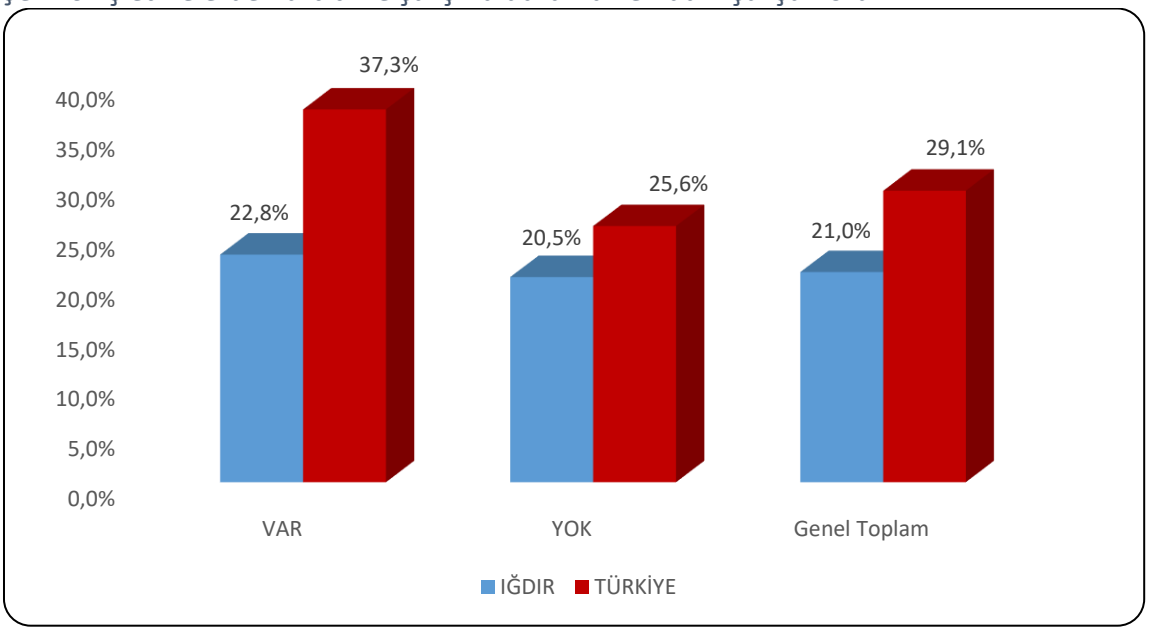

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Iğdır ilinde bu oran yüzde 21 olarak gerçekleşmiştir. Iğdır ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 20,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 22,8 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Iğdır ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

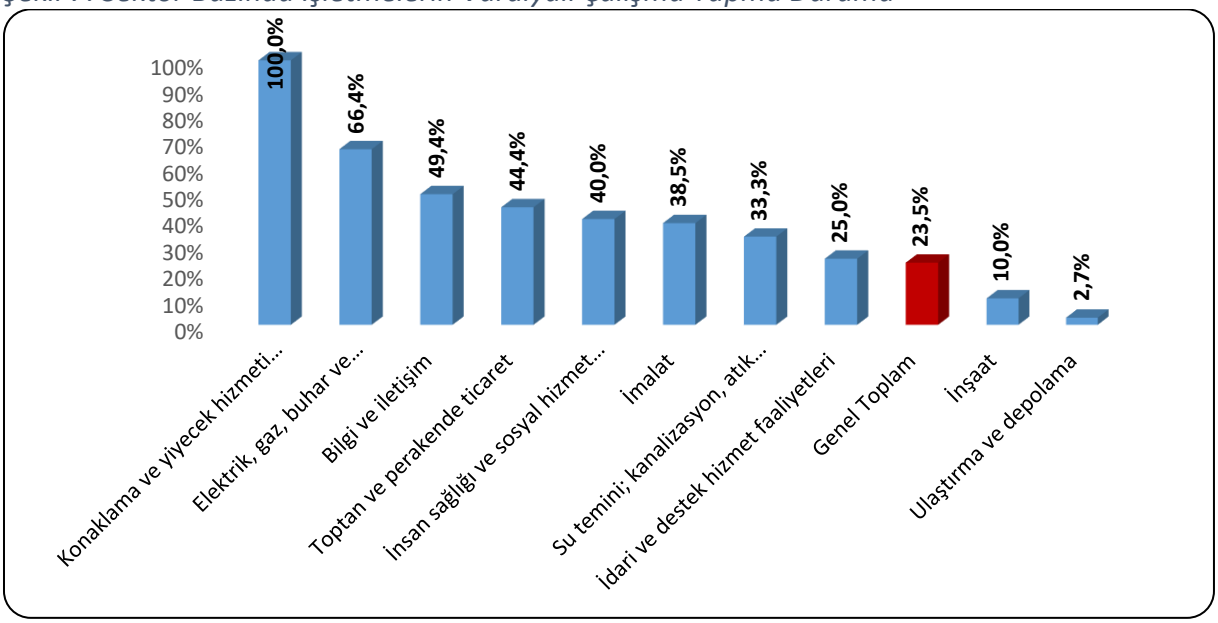

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde işletmelerin yüzde 23,5'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Iğdır ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Ulaştırma ve Depolama sektörü ise yüzde 2,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

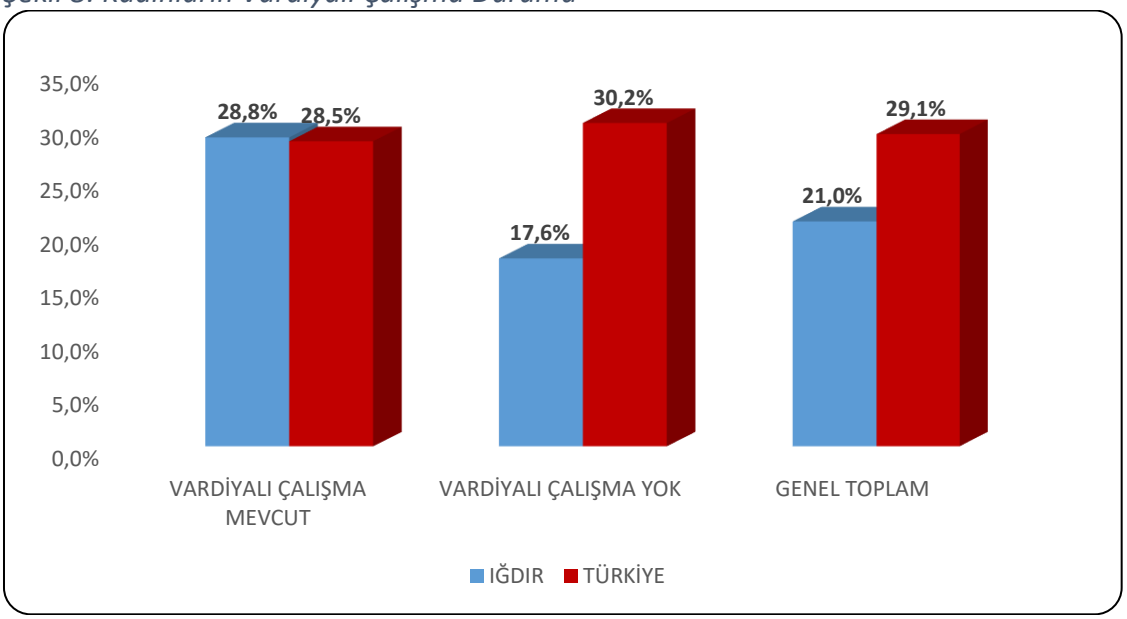

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Iğdır ilinde vardiyalı çalışma yapan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapmayan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 28,8 'i kadın, yüzde 72,2'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 17,6'ya düşmekektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 21'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha azdır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

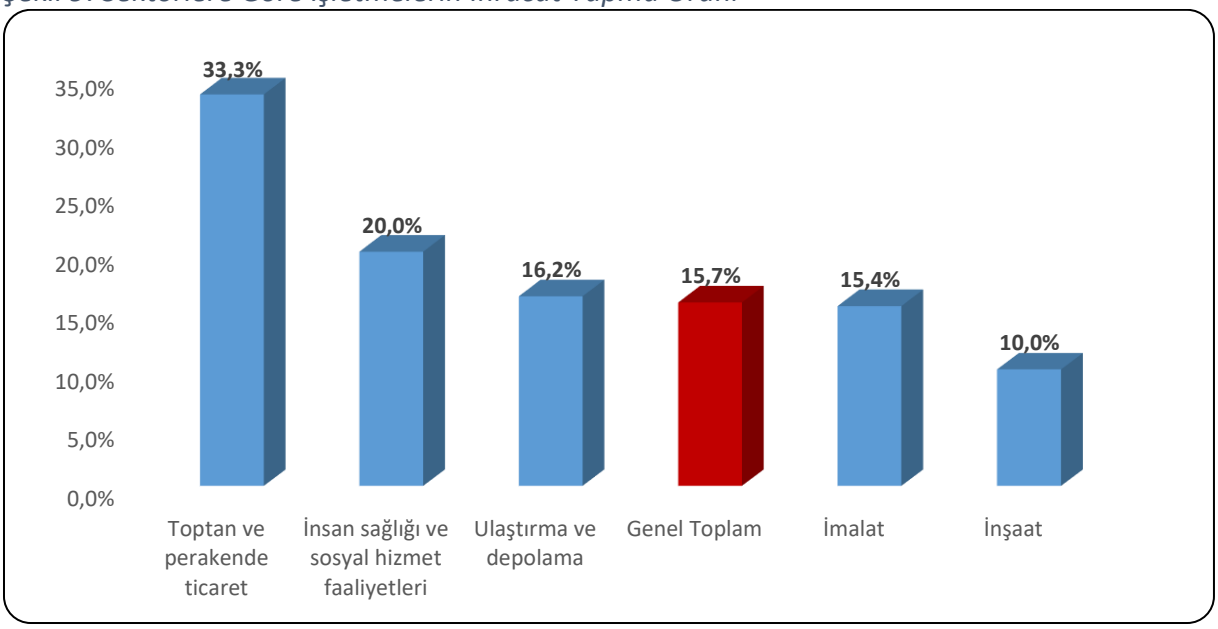

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilindeki işletmelerin yüzde 15,7'sinde ihracat yapılmaktadır. Toptan ve Perakende ticaret sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 33,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise İnsan sağlığı

ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Ulaştırma ve Depolama sektörü de ihracat yapan işletme oranı anlamında Iğdır ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün payı yüzde 17,7 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Iğdır ilinde işletmelerin yüzde 14,7'si e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	87,3%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	10,4%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	8,1%
Finansman yetersizliği	3,5%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	3,5%

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

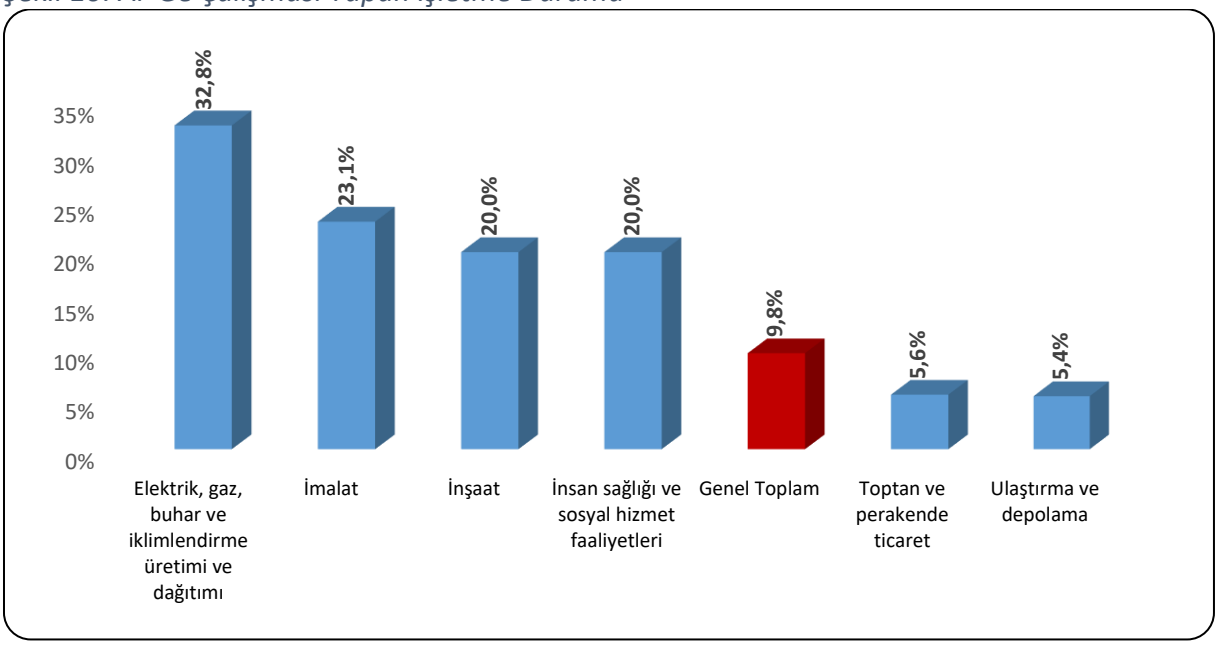

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 11 sektörden 6 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 9,8 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağtımı ile İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 55,9'u Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yani bu iki sektörde bulunan işletmelerin yarısından fazlası Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 20 ile İnşaat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Iğdır ilinde en fazla işletme Ulaştırma ve Depolama sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 5,4 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

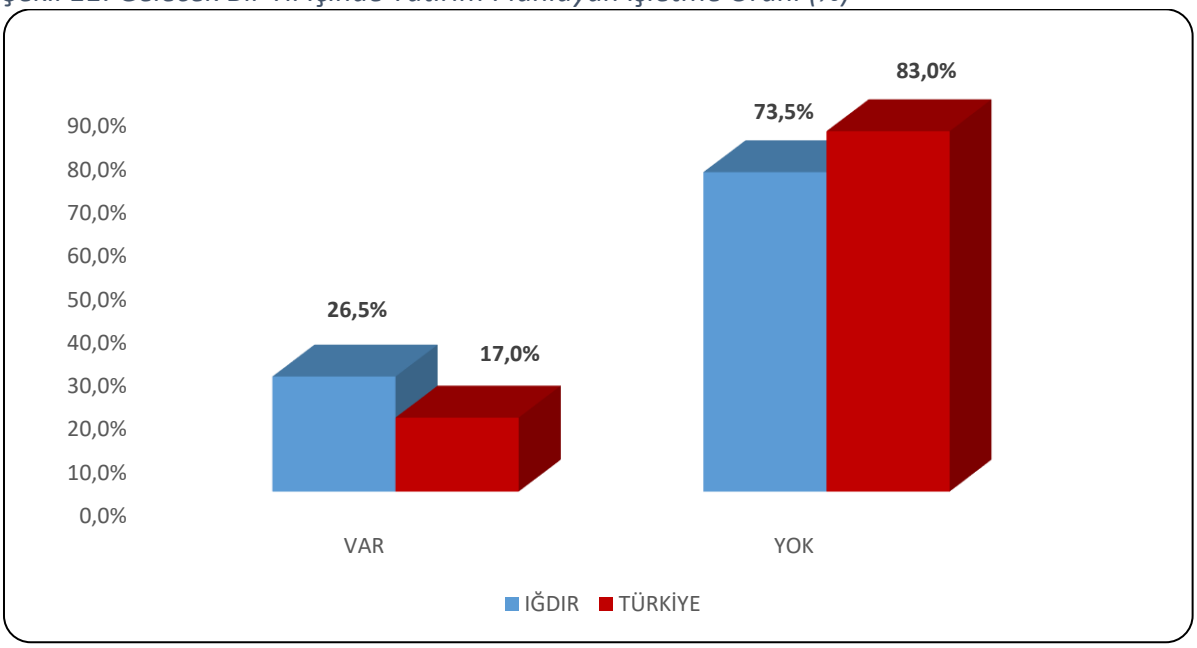

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 26,5'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

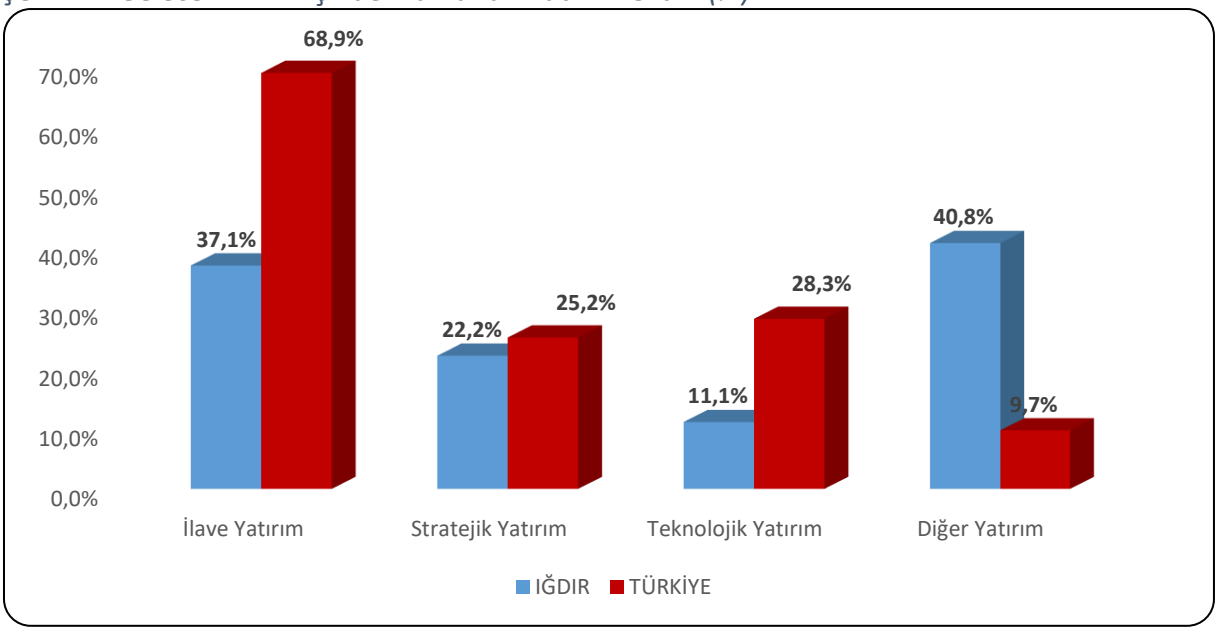

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Iğdır ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 40,8' i diğer yatırım, yüzde 37,1'i ilave yatırım ve yüzde 22'si stratejik yatırım yapmayı

planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

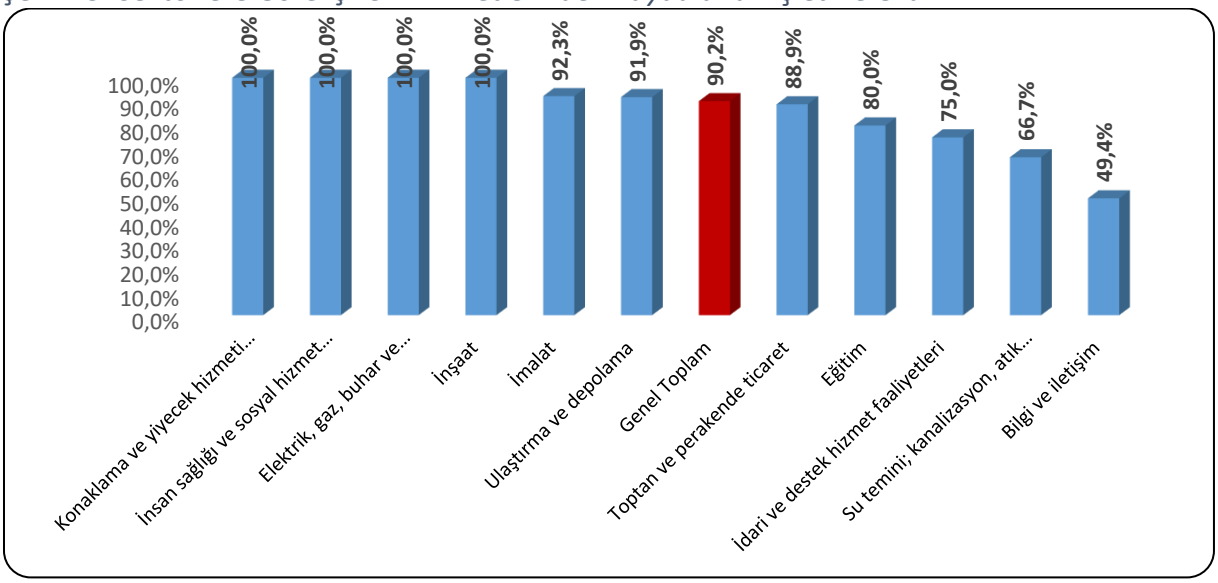

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Iğdır ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 90,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Iğdır ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Iğdır ilinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı ve İnşaat sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 90,2'nin üzerinde yüzde 91,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Teşvik
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	44,1%	64,7%	0,0%	29,4%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	93,8%	87,5%	87,5%	0,0%	43,8%
İmalat	8,3%	91,7%	75,0%	91,7%	16,7%	16,7%
İnşaat	0,0%	90,0%	50,0%	50,0%	10,0%	30,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	80,0%	80,0%	60,0%	0,0%	40,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	75,0%	75,0%	0,0%	25,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	66,4%	33,6%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	100,0%	50,0%	100,0%	0,0%	50,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Genel Toplam	**1,1%**	**95,6%**	**59,8%**	**69,6%**	**4,3%**	**29,3%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 95,6' sı İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme Hizmetinden yararlanmıştır. İşletmelerin yüzde 69,6'sı İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanırken yüzde 59,8'i ise Eleman Talebi kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Iğdır ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan Ulaştırma ve depolama sektöründe işverenlerin tamamı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanmıştır. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İşbaşı Eğitim Programı ve yüzde 44,1'le İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden İmalat sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 8,3'ü faydalanmıştır. Araştırma Kapsamına giren işverenlerimiz son bir yıl içerisinde Kısa Çalışma Ödeneğinden faydalanmamıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenmesi İstenen Alanlar	Oran
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Sigorta ve Prim Desteği	72,5%
İşbaşı Eğitim Programı	71,6%
Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Ücret Desteği	69,6%
İşe Uygun Eleman Temini	25,5%
Çalışanların Niteliklerinin Artırılması İçin Mesleki Eğitim Desteği Sunulması	10,8%
İşyerime Özel Sektörel Danışmanlık Vermesi	2,9%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 72,5'i yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. İşbaşı Eğitim Programı ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

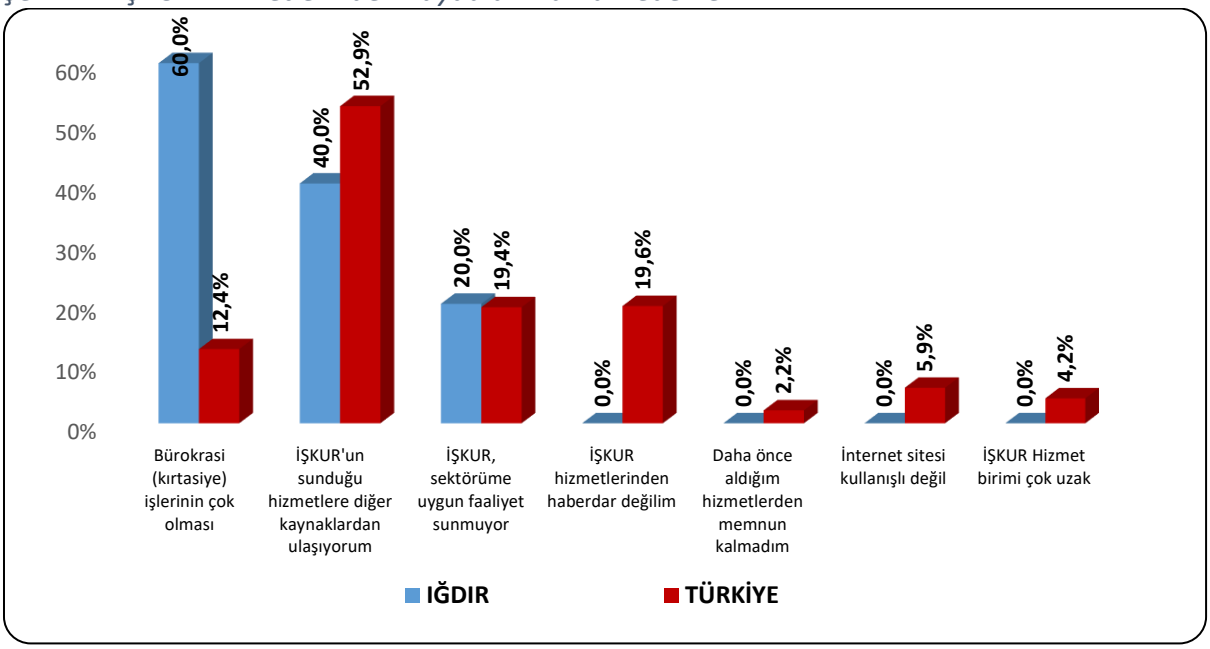

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 60 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması, yüzde 40 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum ve yüzde 20 ile İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir.

İŞKUR Hizmetlerinden Haberdar Değilim, Daha Önce Aldığım Hizmetlerden Memnun Kalmadım, İnternet Sitesi Kullanışlı Değil ve İŞKUR Hizmet Birimi Çok Uzak nedenlerini işverenler hizmetten faydalanmama nedeni olarak belirtmemiştir.

Mevcut İstihdam

Iğdır ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 4 bin 191 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 3 bin 311 erkek çalışan ve 881 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Ulaştırma ve depolama	92	1.392	1.484
Toptan ve perakende ticaret	220	559	780
İmalat	151	407	557
Eğitim	146	110	255
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	150	103	253
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7	217	224
İnşaat	7	196	203
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	167	176
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	107	113
Bilgi ve iletişim	62	36	98
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31	17	48
Genel Toplam	**881**	**3.311**	**4.191**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Iğdır ilinde çalışanların önemli bir kısmı Ulaştırma ve Depolama sektörü ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 54'ü bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 25'i Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Iğdır ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetidir. Kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu sektörler sırasıyla, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	72	1.611	1.683
Hizmet Ve Satış Elemanları	304	371	675
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	17	433	450
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	109	299	408
Profesyonel Meslek Mensupları	200	167	367
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	76	149	224
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	87	132	219
Yöneticiler	16	150	166
Genel Toplam	**881**	**3.311**	**4.191**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Toplam çalışanlar içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar oranı yüzde 40,1 seviyesindedir. Iğdır ilindeki kadın çalışanların yüzde 8,1'i; erkek çalışanları ise yüzde 48,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 16,1'i bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 15,4 oran ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Iğdır ilinde Hizmet ve Satış Elemanları en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılardır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Tır-Çekici Şoförü	Satış Danışmanı / Uzmanı	Tır-Çekici Şoförü
Servis Şoförü (Okul)	Bilgi İşlem Destek Elemanı	Servis Şoförü (Okul)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Soför (Yolcu Tasıma)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Temizlik Görevlisi
Şoför (Yolcu Tasıma)	Aşçı	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Temizlik Görevlisi	Engelli Bakıcısı	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Tasıma	Ambalajcı (El İle)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Temizlik Görevlisi	Patlayıcı Madde İmha Uzmanı
Patlayıcı Madde İmha Uzmanı	Kasiyer	Otobüs Kaptanı (Şoförü)
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Ebe-Hemşire	Yönetici (Ulaşım İşleri)

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Iğdır ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Tır-Çekici Şoförü, Servis Şoförü (Okul) ve Satış Danısmanı / Uzmanı meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Satış Danışmanı / Uzmanı, Bilgi İşlem Destek Elemanı ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Tır-Çekici Soförü, Servis Soförü (Okul) ve Soför (Yolcu Tasıma) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

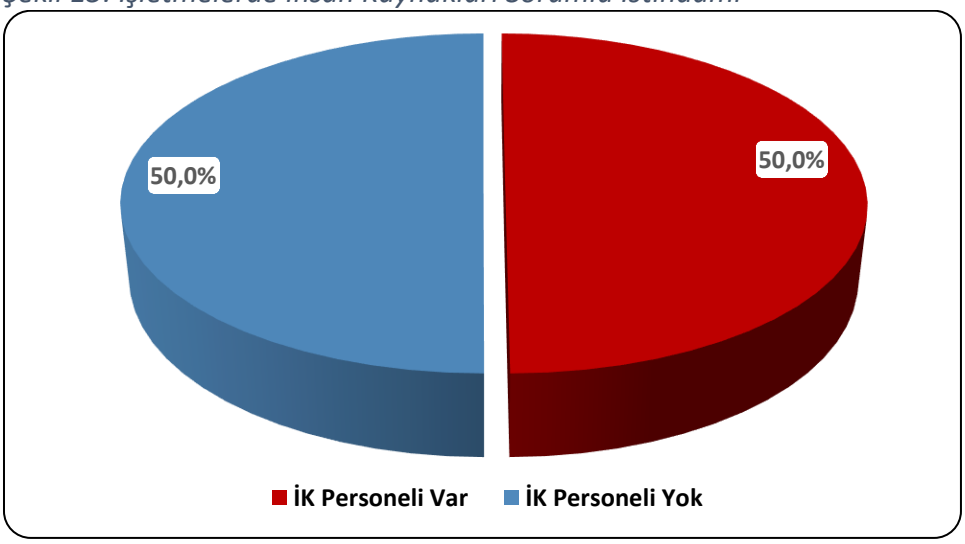

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Iğdır ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yüzde 50'sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründe bu oran yüzde 27, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 66,7 ve İmalat sektöründe ise yüzde 69,2 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

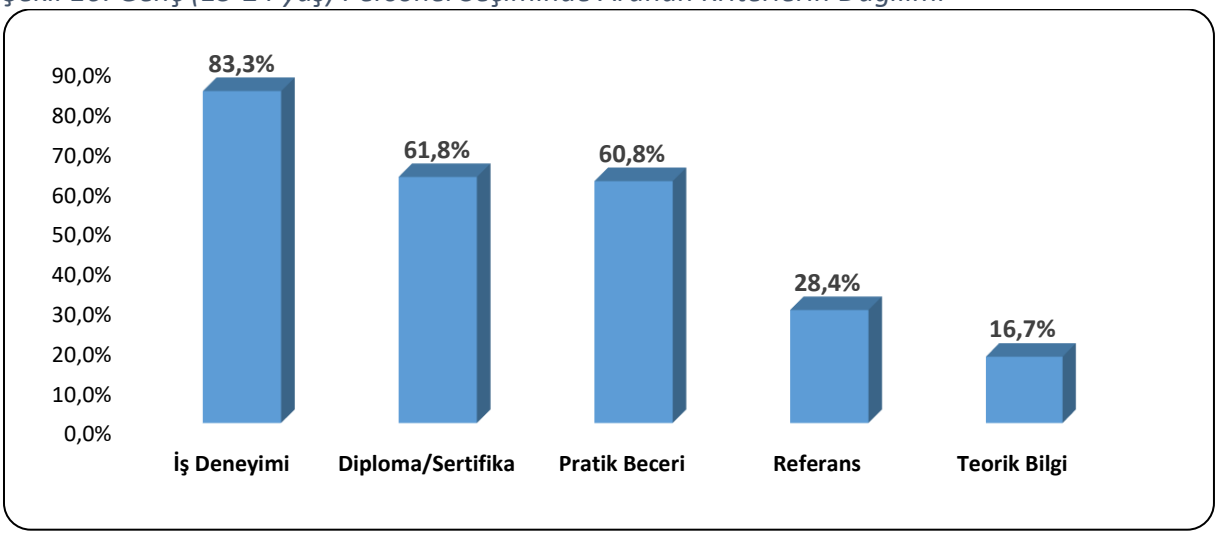

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 83,3'ü İş Deneyimi, yüzde 61,8'i Diploma/ Sertifika ve yüzde 60,8'i ise Pratik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Iğdır ilinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler İş Deneyimi, Diploma/ sertifika ve Pratik Becerinin olduğu gözeçarpmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	9	1,6%	15,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	1,2%	20,0%
Eğitim	3	1,2%	20,0%
Ulaştırma ve depolama	2	0,1%	2,7%
Genel Toplam	**17**	**0,4%**	**4,9%**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 5 işletmede 17 açık iş tespit edilmiştir. Iğdır ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Ulaştırma ve Depolama sektörü Iğdır ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 17 kişilik açık işin yüzde 0,1'ine tekabül eden 2 kişilik kısmı, Ulaştırma ve Depolama sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Iğdır ilinde açık iş oranı yüzde 0,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Iğdır ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Iğdır ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,6 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 4,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

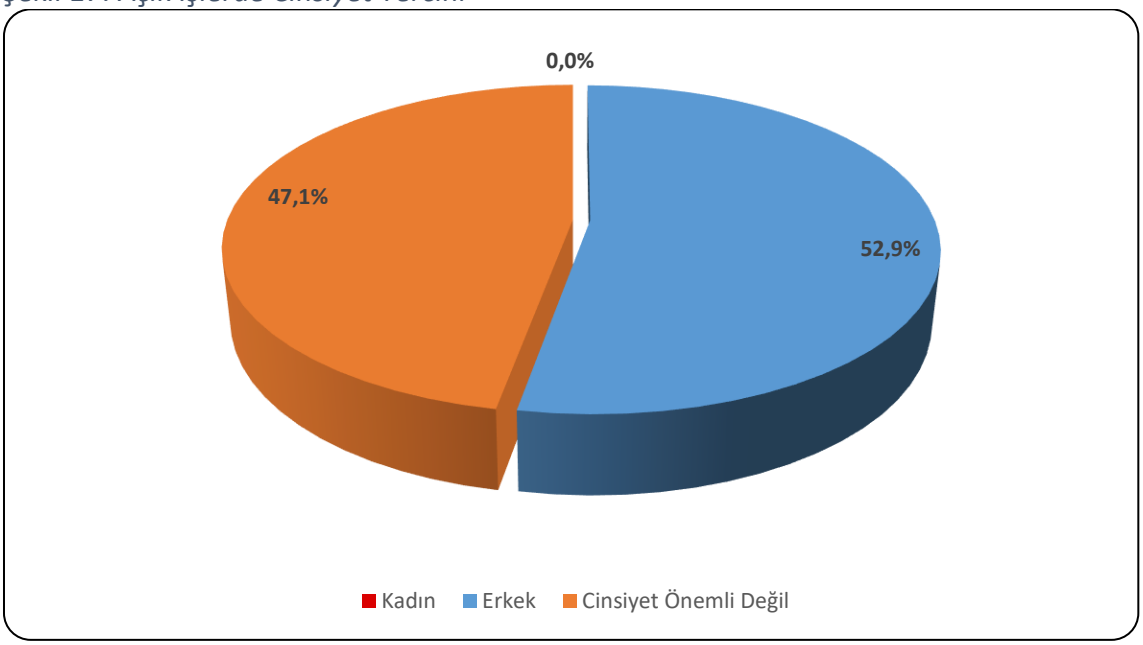

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Iğdır ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Iğdır ilinde işverenler açık işlerin yüzde 47,1 için cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Iğdır ilinde kadın işgücü tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Iğdır ilinde ise işverenlerin yüzde 52,9'u mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

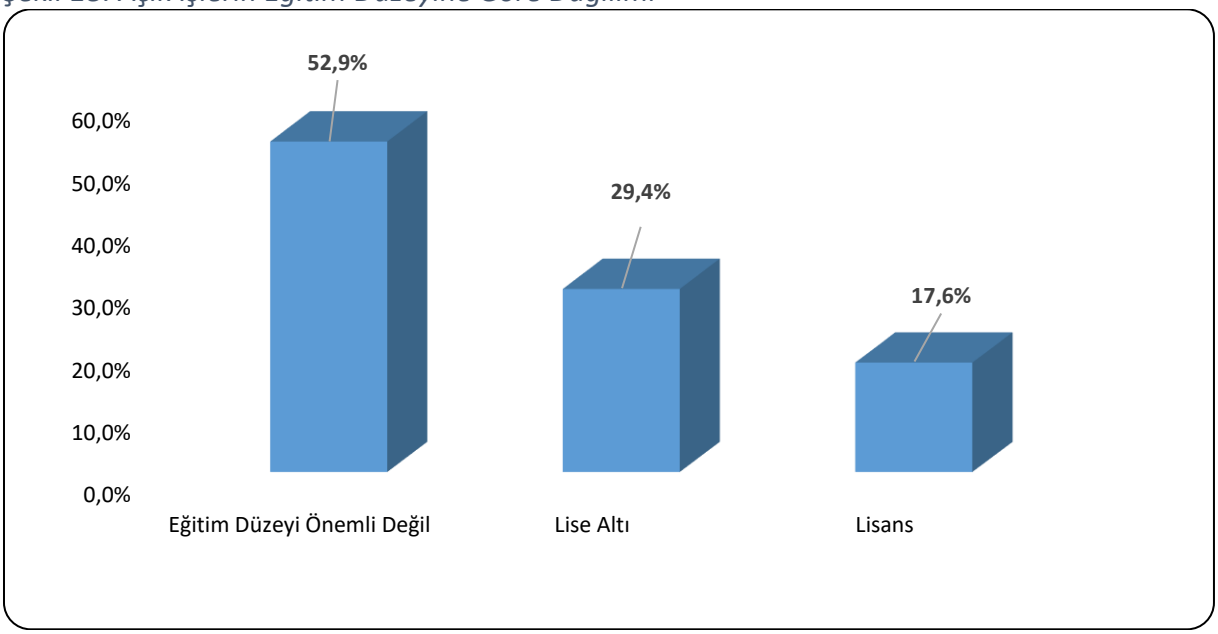

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Iğdır ilindeki açık işlerin yüzde 52,9'unda işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 29,4'ünde ise lise altı mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

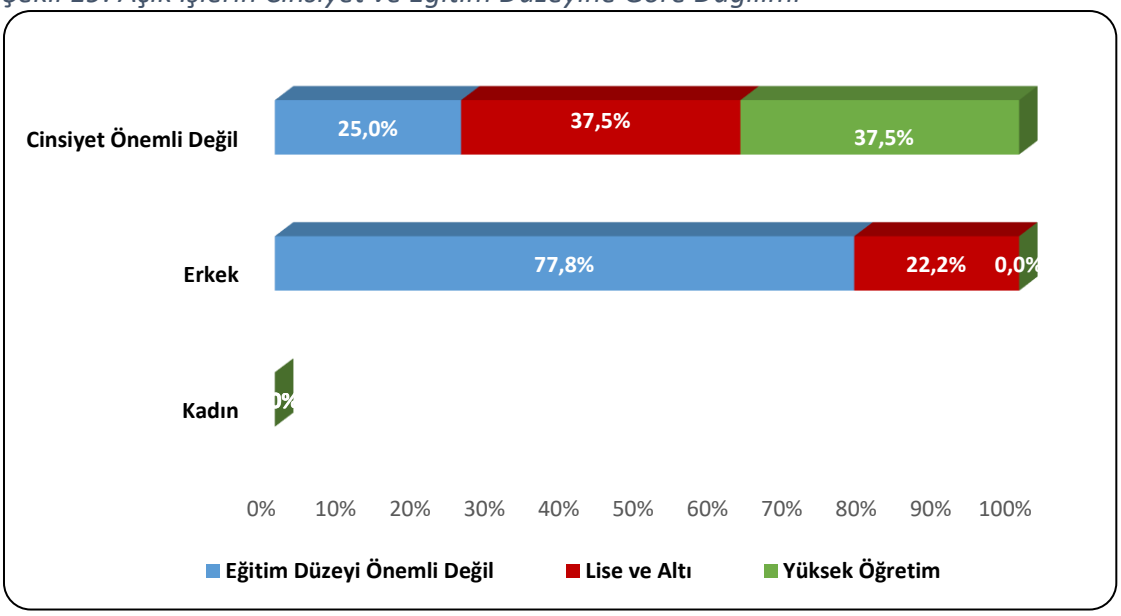

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Yükseköğretim ve lise altı eğitim düzeyi yüzde 37,5 oranında aynı çıkmış olup açık işler için cinsiyetin önemli olmadığı belirtilmiştir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 25 oranında eğitim düzeyi önemli değil talep edilmiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde

yüzde 77,8 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir. Açık işler için kadın işgücü talebi olmamıştır. Ancak Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde Lise Altı ve Yüksek Öğretim tercihinin fazla çıkması kadın istihdamının artması yönünde önem arz ettiği düşünülmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

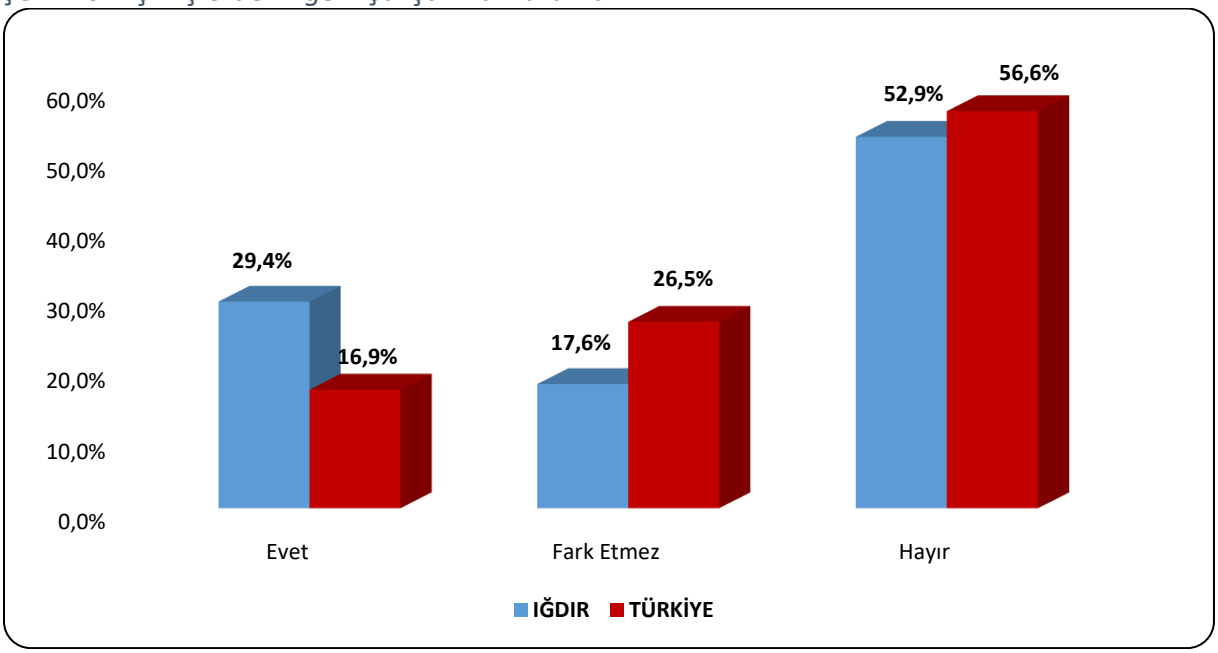

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Iğdır ilinde mevcut açık işlerin hiç biri için işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmemiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 17,6 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 29,4'ünde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Iğdır ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

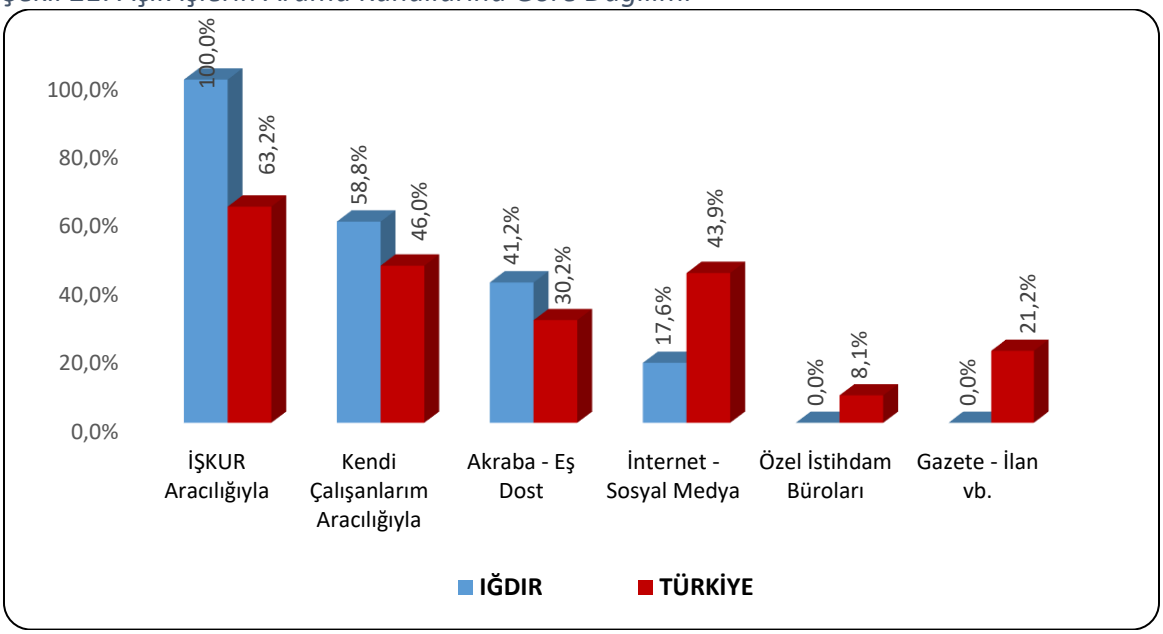

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Iğdır ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Iğdır ilinde ikinci sırada yüzde 58,8 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 41,2 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Analitik Düşünebilme	-	1	4	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	2	5	2
Takım Çalışması	-	1	-	2
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	-	-	1	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	3	3	4
İletişim ve İfade Yeteneği	-	-	2	5
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	-	-	-	-
Yabancı Dil	-	-	-	-
Bilgisayar Kullanımı	-	-	-	-
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, İletişim ve İfade yeteneği becerisi ilk sırada yer almaktadır. Cinsiyet önemli değil tercih edildiği açık işler için ilk sırada İletişim ve İfade yeteneği becerisi aranmasına rağmen, erkeklerde tercih edilmemektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi aranmaktadır. Iğdır ilinde, İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü, Bilgisayar Kullanımı, Yabancı dil becerisi ile yenilikçi düşünce yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar Ve Ilgılı Islerde Çalısanlar	6	1,3%
Tesıs Ve Makıne Operatörlerı Ve Montajcılar	4	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	4	1,1%
Nıtelık Gerektırmeyen Meslekler	3	0,7%
Genel Toplam	**17**	**0,4%**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve ilgili İslerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 35,3'tür. İkinci sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır.

Iğdır ili için tespit edilen yüzde 0,4'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 1,3 ile Sanatkârlar ve ilgili İslerde Çalışanlar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Profesyonel Meslek Mensupları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkârlar Ve ilgili İslerde Çalışanlar	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	75,0%	100,0%	75,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**41,2%**	**0,0%**	**17,6%**	**100,0%**	**58,8%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un tamamında kullanıldığı meslek grupları Profesyonel Meslek Mensupları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	-	-	3	-	-	-	-	2	-	1
Büro isçisi	-	3	-	1	-	-	2	-	-	-
Granül İmal İşçisi	-	3	1	-	-	-	-	2	-	-
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-
Tır-Çekici Soförü	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2
Makine Mühendisi	-	-	3	-	-	-	-	2	-	1
Elektrikçi (Genel)	-	-	3	-	-	-	-	2	-	1
Okul Öncesi Öğretmeni	-	-	3	2	-	-	1	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Iğdır ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Makine Mühendisi ve Elektrikçi (Genel) mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada yeterli mesleki, teknik bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmaktadır.

Granül İmal İşçisi, ve Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim mesleklerinde hesap yapabilme/Analitik Beceri ilk sırada aranmaktadır. Büro İşçisi mesleği için ilk sırada iletişim ve ifade yeteneği, Okul öncesi öğretmeni için ise ilk sırada aranan beceri sorun çözme ve insiyatif alabilme.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
-	Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Büro İşçisi	Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
-	Granül İmal İşçisi	Tır-Çekici Soförü	Büro İşçisi
-	Makine Mühendisi	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Granül İmal İşçisi
-	Elektrikçi (Genel)	Okul Öncesi Öğretmeni	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim
-	-	-	Tır-Çekici Soförü
-	-	-	Makine Mühendisi
-	-	-	Elektrikçi (Genel)
-	-	-	Okul Öncesi Öğretmeni

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Büro isçisi, Granül İmal İşçisi, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, Tır-Çekici Soförü, Makine Mühendisi, Elektrikçi (Genel), Okul Öncesi Öğretmeni meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu meslekler; Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Granül İmal İşçisi, Makine Mühendisi ve Elektrikçi (Genel)' dir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Büro İşçisi, Tır-Çekici Soförü, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim ve Okul Öncesi Öğretmeni meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Iğdır ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Iğdır ilinde ise 20+ istihdamlı 28 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Iğdır ilindeki işletmelerin yüzde 26,5'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Iğdır ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri , Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ve Bilgi ve iletişim sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat ve Ulaştırma ve depolama sektörleridir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	58
Ulaştırma ve depolama	34
Toptan ve perakende ticaret	18
Eğitim	16
İnşaat	11
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1
Genel Toplam	**147**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 147 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 39,9'u bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Ulaştırma ve Depolama ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

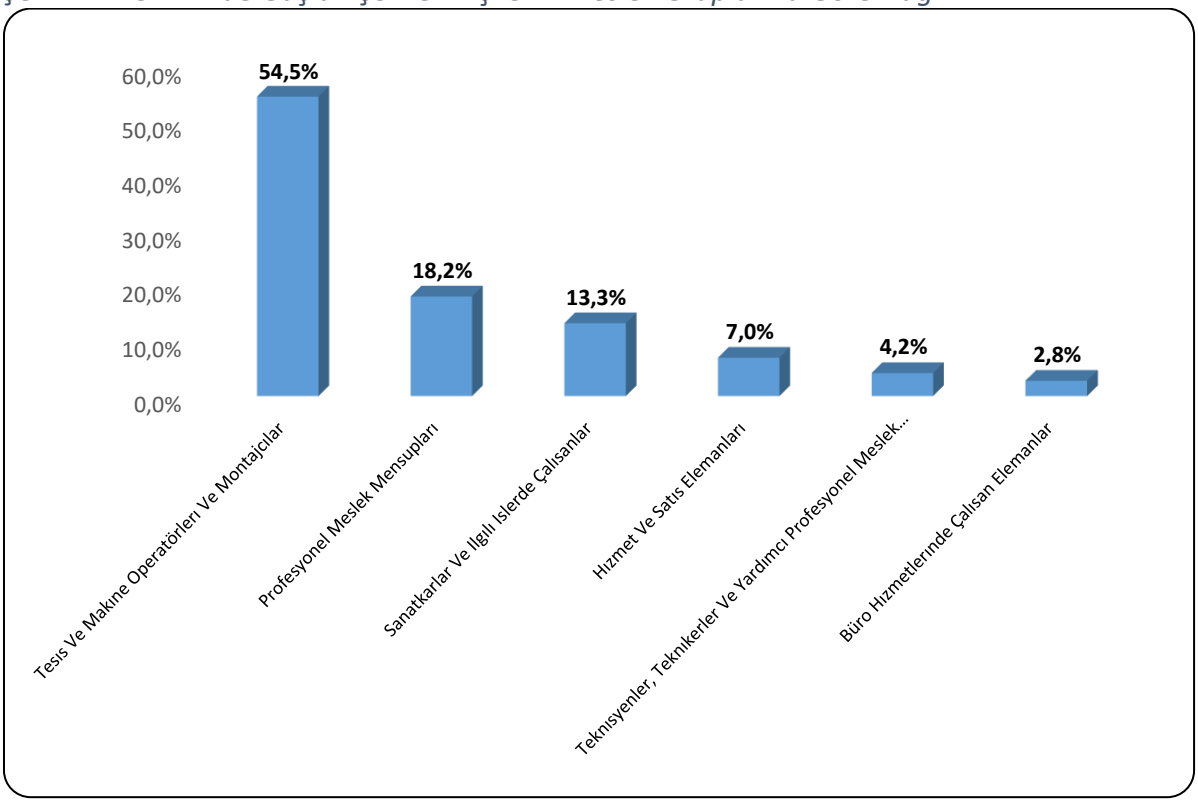

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 80 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 54,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Iğdır ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	31
Tır-Çekici Şoförü	20
Şoför-Yük Tasıma	10
İngilizce Öğretmeni	10
Isı Yalıtımcısı	10
Otobüs Muavini	8
Pazarlamacı	5
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	5
Gaz altı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	5
Ön Muhasebeci	4
Diğer	37
Toplam	**147**

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 31 kişi ile Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 20 kişi ile Tır-Çekici Şoförü ve 10 kişi ile Şoför-Yük Tasıma, İngilizce Öğretmeni ve Isı Yalıtımcısı meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Tır-Çekici Şoförü, Ön Muhasebeci, İngilizce Öğretmeni ve Otobüs Muavini mesleklerin yine yer aldıkları görülmektedir.

Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

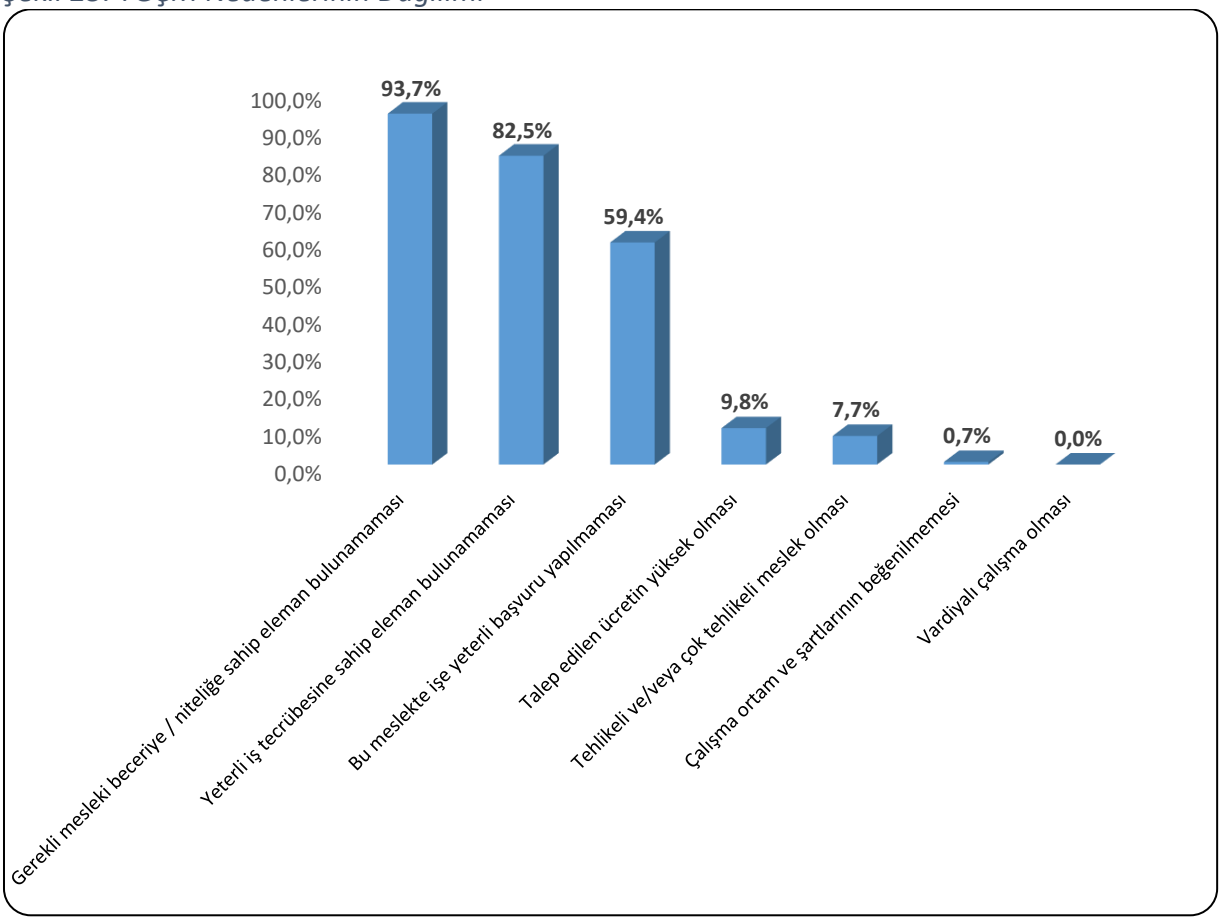

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Talep edilen ücretin yüksek olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Tır-Çekici Soförü	25,0%	100,0%	100,0%	25,0%	0,0%
Şoför-Yük Tasıma	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İngilizce Öğretmeni	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Isı Yalıtımcısı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Otobüs Muavini	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	100,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	0,0%	100,0%	75,0%	50,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Isı Yalıtımcısı, Pazarlamacı, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı Tır-Çekici Şoförü, İngilizce Öğretmeni ve Otobüs Muavini gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması belirtilmiştir. Vardiyalı çalışma Olması ve Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek olması ise yalnızca Isı Yalıtımcısı mesleği için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Iğdır ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işletmelerin yüzde 35,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Iğdır ilinde ise yüzde 13,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Ulaştırma ve depolama	24,3%	21,6%	13,5%	40,5%
Toptan ve perakende ticaret	27,8%	22,2%	11,1%	38,9%
İmalat	69,2%	15,4%	7,7%	7,7%
İnşaat	30,0%	0,0%	0,0%	70,0%
Eğitim	60,0%	0,0%	20,0%	20,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	80,0%	0,0%	0,0%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	0,0%	75,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	33,6%	0,0%	66,4%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Bilgi ve iletişim	49,4%	0,0%	0,0%	50,6%
Genel Toplam	**35,3%**	**13,7%**	**12,7%**	**38,3%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve İmalat

sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Ulaştırma ve depolama ve İmalat sektörüdür. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmeler gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Bilgi ve iletişim	100	102,3%
İnşaat	70	34,3%
İmalat	85	15,3%
Toptan ve perakende ticaret	63	8,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	18	7,3%
Eğitim	16	6,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	7	4,1%
Ulaştırma ve depolama	41	2,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	1,8%
Genel Toplam	**402**	**9,6%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Iğdır ilinde ise bu oran yüzde 9,6 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 100 kişilik artış ile Bilgi ve iletişim sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 102,3 ile yine Bilgi ve iletişim sektöründe sektöründe beklenmektedir. Iğdır ilinde istihdam azalışı beklenen sektör bulunmamaktadır.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	84	38,5%
Sanatkârlar Ve Ilgılı İşlerde Çalışanlar	68	15,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	72	10,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	23	10,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	39	9,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	32	8,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	85	5,1%
Genel Toplam	**402**	**9,6%**

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 85 kişilik artış ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 84 kişilik artış ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Bilgi İşlem Destek Elemanı	İş Makineleri Operatörü
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Paşacı (Ekmek)
Düz Dikiş Makineci	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Çağrı Merkezi Müstearı Temsilcisi	Otobüs Kaptanı (Soförü)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Oto Satış Elemanı
Tır-Çekici Soförü	
Beden İşçisi (İnşaat)	
Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	
Soför-Yük Tasıma	
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Bilgi İşlem Destek Elemanı, Perakende Satış Elemanı (Gıda) ve Düz Dikiş Makinecidir. İş Makineleri Operatörü, Paşacı (Ekmek) ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle ve istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Iğdır ili için ilk 10 meslekler arasında aynı meslekler bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

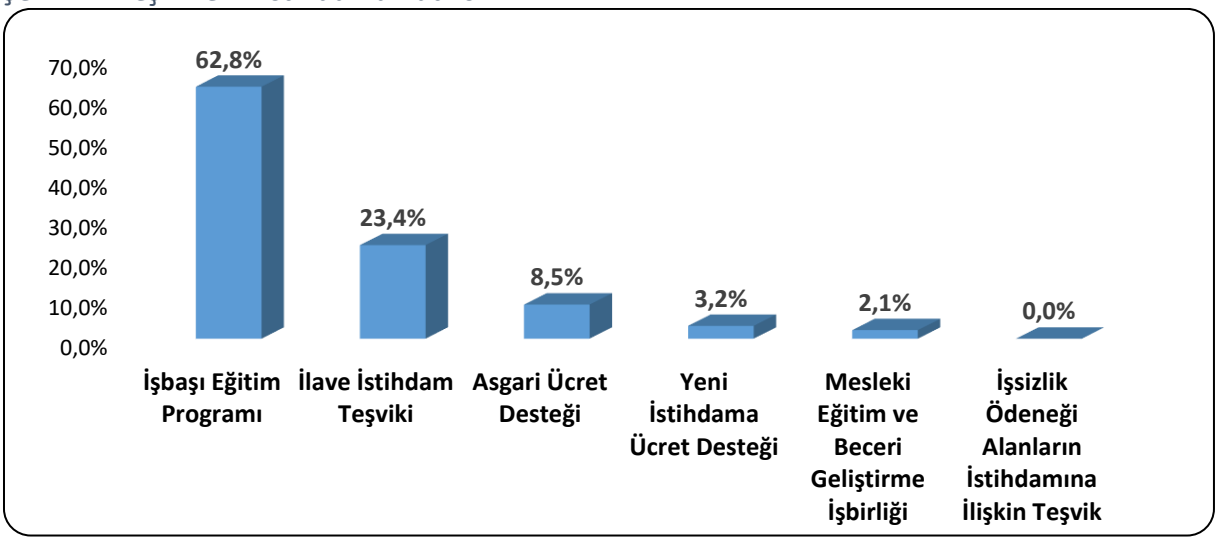

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İşbaşı Eğitim Programı olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İlave İstihdam Teşviki yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

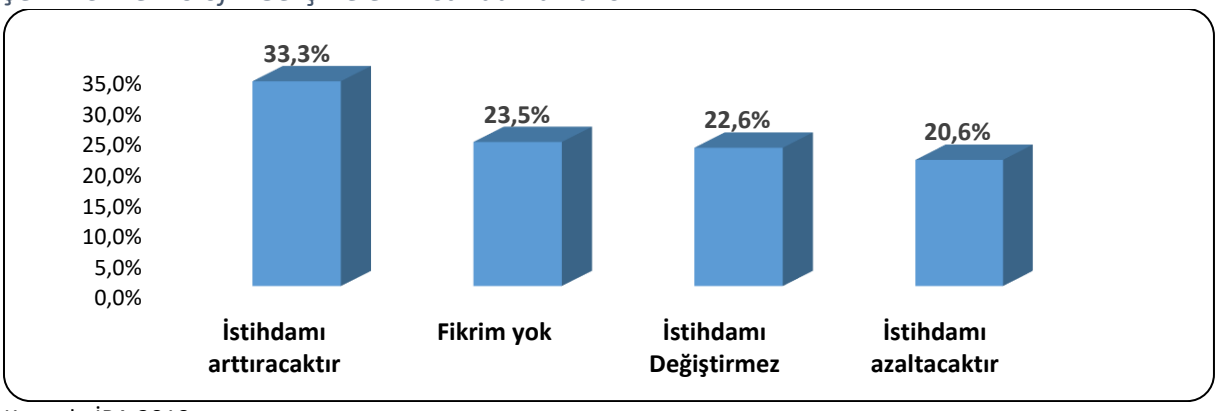

Kaynak: İPA 2019

Iğdır ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 33,3'ü istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 20,6'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 22,6'sı teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 23,5'i ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Iğdır ilinde; Bilgi ve İletişim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Iğdır İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Iğdır ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6,9 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TRA2 (Ağrı-Kars-Iğdır-Ardahan) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 5,3'tür.

Iğdır ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Iğdır'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Iğdır ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 79'u erkeklerden, sadece yüzde 21'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Bilgi ve İletişim, Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Iğdır ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Iğdır ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 58 Mesleki Eğitim Kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 198 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan Meseki Eğitim Kurss ve İşbaşı Eğitim Programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Iğdır ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Ulaştırma ve Depolama, Toptan ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörleridir.

Iğdır ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 5 işletmede 17 açık iş tespit edilmiştir. Iğdır ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 17 kişilik açık işin yüzde 15,4'üne tekabül eden 9 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Ulaştırm ve Depolama ve Eğitim sektörleridir.

Iğdır ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 4,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Iğdır ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Sanatkârlar ve ilgili İslerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 35,3'tür.

Açık işlerin yüzde 52,9'unun işverenlerin elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, pazarlama gücü ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Iğdır ilinde işletmelerin yüzde 35,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Iğdır ilinde ise yüzde 13,7 olarak gerçekleşmiştir.

Iğdır ilindeki işverenlerin yüzde 62,8'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İşbaşı Eğitim Programı olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Iğdır ilinde; Bilgi ve İletişim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini

kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası araştırma raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği.). Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( )
Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya

Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

İŞKUR